

Prikaz rada Savjetovališta za djecu, mladež, brak i obitelj Centra za socijalnu skrb Dubrovnik u razdoblju 2005. i 2006. godina

(Children, Youth, Marriage and Family Affairs Counsel Center and Social Services Center activity overview between 2005 and 2006.)

Hrvojka Laušić, Sanja Radica, Marko Grgurević, Katica Raić,

Centar za socijalnu skrb, Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj

Ključne riječi: mentalno zdravlje, usluga savjetovanja, prevencija, tretman, sudske mjere, obiteljsko pravna zaštita, obiteljski centri

Uvod

Na području grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije iz godine u godinu uočavao se porast broja djece i mladeži koji ispoljavaju različite oblike poremećaja u ponašanju, porast broja poremećenih partnerskih i obiteljskih odnosa, uključujući pojavu razvoda brakova, zlostavljanja i zanemarivanja u obitelji, kao i porast broja osoba s problemima ovisnosti.

Ove pojave, kao i zakonske regulative (Nacionalna obiteljska politika, Obiteljski zakon i Zakon o sudovima za mladež) ukazivali su na potrebu da se u Dubrovniku, a za potrebe čitave Dubrovačko-neretvanske županije osnuje Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj, čiji bi osnovni cilj bio podizanje kvalitete života i mentalnog zdravlja njegovih stanovnika, a time i ublažavanja problema obitelji i pojedinaca, prvenstveno vezanih uz razvoj djece.

Program rada ovog Savjetovališta osmišljen je na temelju Nacionalne obiteljske politike i na tragu reforme sustava socijalne skrbi.

Jedno od osnovnih obilježja Zakona o socijalnoj skrbi jest nužnost osobne odgovornosti pojedinaca za svoju i socijalnu sigurnost članova svoje obitelji uz naglašenu dimenziju obiteljske solidarnosti. Osnivanje i jačanje funkcije obiteljskih savjetovališta kao potpore temeljnoj društvenoj zajednici bit će jedan od prioriteta u radu centara za socijalnu skrb.

Nadalje, vidljiva je i potreba za decentralizacijom, odnosno suradnjom sa svim subjektima u lokalnim zajednicama, koji imaju određene kvalitete i resurse potrebne za zajedničko izvaninstitucionalno rješavanje problema.

Partnerstvo između državnih tijela i udruga građana, te građanskih inicijativa važan je preduvjet za racionalno korištenje svih ljudskih i materijalnih resursa u zajednici.

Savjetovalište bi trebalo biti spona između vladinog i nevladinog sektora. Kroz ravnopravni i partnerski odnos moguće je razviti model suradnje koji će pomoći u rješavanju problema pojedinaca, obitelji i na taj način poboljšati kvalitetu življenja u zajednici.

Ciljevi rada Savjetovališta

1. Razviti modele podrške za razvoj zdrave obitelji, a time i pojedinca, zajednice i društva.
2. Kod djece i mladeži poticati razvoj različitih vještina i mogućnosti koje im mogu pomoći u rješavanju emocionalnih poteškoća i poteškoća u ponašanju. (Navedeni cilj proizlazi iz Strategije razvitka Republike Hrvatske, te iz Nacionalne obiteljske politike koja veliku pozornost usmjerava na podizanje kvalitete života obitelji, posebno obitelji s djecom.)
3. Povećanje iskoristivosti materijalnih i ljudskih resursa u lokalnoj i regionalnoj zajednici koji su važni za podršku obitelji.
4. Unaprijediti informiranje korisnika, djelatnika centara za socijalnu skrb i nevladinih udruga otvaranjem telefonske linije, internet stranice, a sa ciljem da se potencijalni korisnici mogu lako upoznati s mogućnostima koje im se pružaju u lokalnoj odnosno regionalnoj zajednici.

Program rada i aktivnosti Savjetovališta

Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj djeluje kroz dvije grupe aktivnosti:

1. Savjetovališni rad s korisnicima koji podrazumijeva direktni savjetodavni i terapijski rad s klijentima u prostorima savjetovališta
2. Program utjecaja na zajednicu i razvijanje partnerstva i suradnje (preventivni programi)

Savjetovališni rad

Nakon dvije godine rada Savjetovališta za djecu, mladež, brak i obitelj u Dubrovniku, vidljiva je tendencija rasta i broja korisnika i razvoja usluga. Savjetovalište je kroz svoj kontinuirani rad i programe postalo prepoznatljivom institucijom u lokalnoj zajednici.

Savjetovalište i dalje funkcionira u sklopu Centra za socijalnu skrb Dubrovnik te je financirano iz sredstava Dubrovačko neretvanske županije, Grada Dubrovnika i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Usluge savjetovanja pružaju tri stručna radnika: psiholog, socijalni radnik i socijalni pedagog. Savjetovalište je otvoreno ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8:00-16:00 sati, a utorkom i četvrtkom od 8:00-19:00 sati. Savjetovanje je realizirano kao individualno, dijadno i obiteljsko.

Program utjecaja na zajednicu – preventivni programi

Savjetovalište je tijekom prvih šest mjeseci 2006. godine u svoj rad uvelo mnogobrojne aktivnosti kako bi unaprijedilo svoje djelovanje, te dugoročno osiguralo kvalitetu i održivost djelovanja. Riječ je o sljedećim programima:

1. Biti dobar roditelj
2. Pinklec
3. Male kreativne socijalizacijske skupine

Biti dobar roditelj

Program razvijanja realističnih očekivanja od roditeljstva i razvoja roditeljske kompetencije pod nazivom „Biti dobar roditelj“ ima za cilj poboljšanje življenja djece i roditelja kroz jačanje roditeljske funkcije usvajanjem novih znanja i vještina. Sastavljen je od nekoliko tematskih cjelina koje bi korisnike osnažile u roditeljskim ulogama i spriječile moguće probleme roditeljstva:

1. Upoznavanje s postupcima roditeljstva
2. Funkcioniranje obitelji kao sustava
3. Životni ciklusi obitelji
4. Središnje roditeljske funkcije
5. Uloga socijalne mreže u životu obitelji

„Pinklec“

„Pinklec“ je program za pomoć djeci razvedenih roditelja, sa ciljem pomoći i podrške djeci u tijeku i nakon razvoda braka, usvajanjem novih strategija za savladavanje situacija prilikom povjere djece u tijeku i nakon razvoda braka. Također mu je cilj pomoći roditeljima kroz usvajanje novih roditeljskih znanja i vještina, te kroz osnaživanje roditelja pomoći obitelji da izađe iz krize prouzročene razvodom braka.

Navedeni ciljevi za djecu provode se kroz dvanaest tematskih cjelina u radu s djecom:

1. Upoznavanje i uvod u temu rastave
2. Promjene uslijed rastave
3. Koje osjećaje izaziva rastava roditelja
4. Povezanost osjećaja i situacija
5. Rješavanje konflikata kroz igru uloga
6. Nošenje s osjećajima ljutnje i bijesa
7. Želje za budućnost
8. Oproštaj od neostvarivih želja
9. Kako ispuniti želje i riješiti probleme
10. Ja sam dragocjena osoba
11. Doživljaj sebe
12. Opraštamo se,

te četiri tematske cjeline u radu s roditeljima:

1. Upoznavanje i uvod u radne teme
2. Reakcije djece i vlastite reakcije na razvod
3. Moje različite uloge
4. Osvrt na zajednički rad i procese

„Male kreativne socijalizacijske skupine“

Program „Male kreativne socijalizacijske skupine“ usmjeren je na aktivnosti koje su prioritetno preventivnog karaktera s ciljem sprječavanja poremećaja u ponašanju kod djece kroz pomoć djeci u odrastanju i socijalizaciji i to provodeći grupni rad s djecom i njihovim roditeljima.

Osnovni cilj kreativnih socijalizacijskih skupina je sprječavanje i otklanjanje neželjenih odstupanja u ponašanju djece koja žive u rizičnim uvjetima, dok su specifični ciljevi slijedeći:

1. postizanje pozitivnih promjena u socijalizacijskom procesu u skupini djece izložene rizičnim obiteljskim ili društvenim uvjetima,
2. stvaranje pozitivne slike o sebi, jačanje i održavanje kreativnosti i uspješnosti u okviru društveno prihvaćenih područja djelovanja,
3. postizanje bolje emocionalne, obiteljske i opće socijalne prilagodljivosti kao bitnih uvjeta zdravog rasta, razvoja i sazrijevanja djece,
4. sprječavanje poremećaja u ponašanju ili psiholoških problema djece,

Realizacija ovih ciljeva uvjetovana je postizanjem slijedećih zadataka:

1. otkrivanje obitelji u kojima djeca žive u rizičnim uvjetima,
2. ispitivanje svih faktora rizika,
3. uspostavljanje veze obitelji i institucije u kojoj je dijete uključeno u odgojno-obrazovni proces,
4. poticanje voditelja da osjete probleme djeteta i njihovo motiviranje za sudjelovanje u Programu,
5. poticanje odgajatelja i učitelja da osjete probleme djece koja žive u rizičnim uvjetima i njihovo uključivanje u Program,
6. provedba Programa,
7. evaluacija.

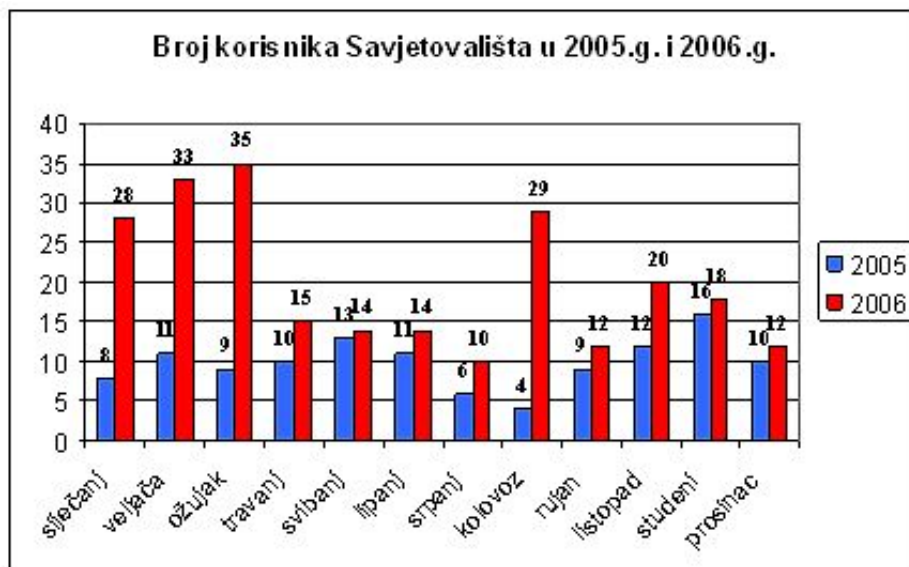
Što se same usluge savjetovanja tiče, ostvareni rezultati rada Savjetovališta u 2006. godini ukazuju na značajan porast broja novih klijenata u odnosu na isto razdoblje 2005. godine.

Od početka 2006. do 31. prosinca iste godine Savjetovalište je pružilo 976 usluga u obliku individualnog, dijadnog ili grupnog savjetovanja za 302 osobe, od toga je bilo 240 novih klijenata. U 2005.g. ukupni broj klijenata je iznosio 119.

Broj novopridošlih klijenata u odnosu na isto razdoblje prošle godine vidljiv je iz sljedeće tabele i grafikona:

MJESEC	2005	2006	Proporcija promjena
siječanj	8	28	3,5
veljača	11	33	3
ožujak	9	35	3,88
travanj	10	15	1,5
svibanj	13	14	1,1
lipanj	11	14	1,2
srpanj	6	10	1,7
kolovoz	4	29	7,25
rujan	9	12	1,3
listopad	12	20	1,7
studeni	16	18	1,1
prosinac	10	12	1,2
ukupno	119	240	2,01

Tabela1.

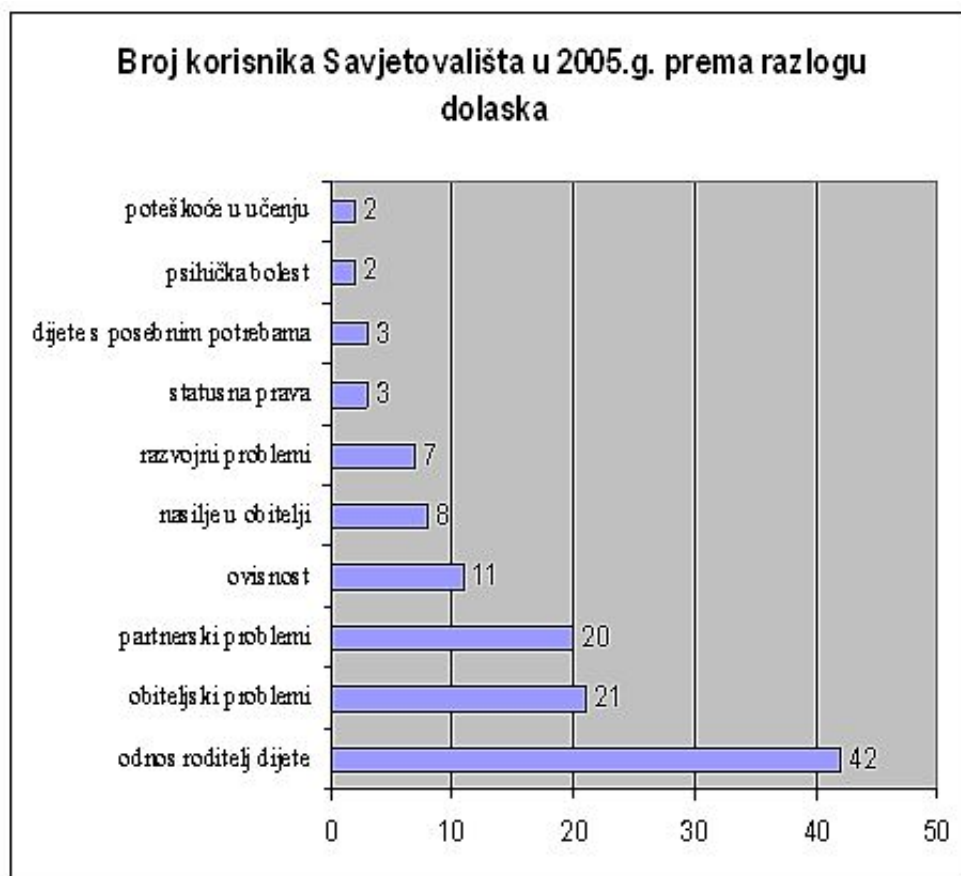

Grafikon 1.

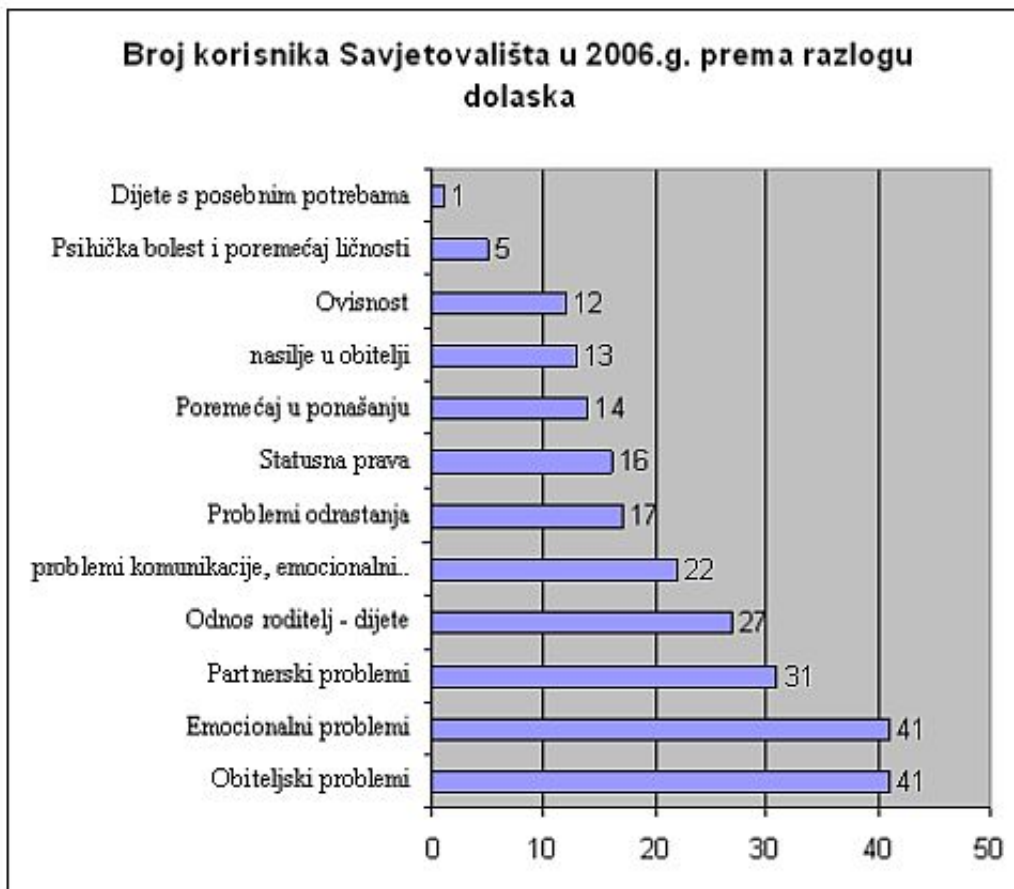
Iz navedenog tabelarnog i grafičkog prikaza može se uočiti da se u razdoblju od 01.01. do 31.12.2006. broj novih korisnika udvostručio u odnosu na isto razdoblje 2005. godine, i to zahvaljujući sljedećem:

- veći broj klijenata se zadržava u tretmanu i izražava zadovoljstvo postignutim,
- značajan broj novih klijenata dolazi na preporuku drugih klijenata koji su već dolazili u Savjetovalište.
- bolja je suradnja s lokalnim školama, vrtićima i domom za djecu „Maslina“,
- veći je broj klijenata koji su upućeni mjerama obiteljsko pravne zaštite.

Usporedba klijenata prema problematici u 2005. i 2006. godini prikazana je u sljedećim tabelama i grafikonima:

Grafikon 2.

Grafikon 3.

Problematika zbog koje klijenti traže pomoć ista je u obje godine rada Savjetovališta. U odnosu na drugu problematiku dominiraju obiteljski i partnerski problemi. U 2006. godini uvode se i nove kategorije: emocionalni problemi, problemi komunikacije i poremećaji u ponašanju, a odbacuje se kategorija poteškoće u učenju. Kategorija emocionalni problemi, koji se u praksi pokazuju kao podloga narušenih obiteljskih i partnerskih odnosa, svojim uvođenjem u 2006. godini po učestalosti dolaze na drugo mjesto.

Iz gore navedenog vidljivo je da Savjetovalište ispunjava svoju svrhu te da je prepoznato od strane građana kao nova vrsta usluge koja je svakako potrebna u lokalnoj zajednici. Donošenjem izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj skrbi kojima se osnivaju Obiteljski centri sadašnje Savjetovalište dobit će dodatni zamah u ostvarivanju ciljeva nacionalnih programa i strategija iz područja zaštite mladih, braka i obitelji kao temelja svakog društva.

Kontakt osoba:

Hrvojka Laušić, prof. defektolog- smjer poremećaji u ponašanju,
 Centar za socijalnu skrb, Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj
 Mata Vodopića 30, 20000 Dubrovnik
 Telefon : 020-358-731
           0915268733
 faks: 020-358-732
 e-mail: hlausic@gmail.com